

Örgütsel Adalet Kavram? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Adalet Kavram? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28197>

Özet

Örgütsel Adalet Kavramı Ölçeği, S. A. Wasti tarafından 2001 yılında yabancı dildeki bir ölçeğin Türkçe'ye tercüme edilerek güvenilirlik ve geçerlik analizlerinin yapıldığı bir adaptasyon çalışmasıdır. Bu ölçek, çalışanların iş ortamındaki adalet algılarını, özellikle dağıtım, işlemsel ve etkileşimsel adalet boyutları bağlamında ölçmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, ölçeğin Türkçe versiyonunun faktör yapısını, içsel tutarlılığını ve diğer önemli örgütsel değişkenlerle olan ilişkilerini inceleyerek, Türk kültüründe kullanıma uygun, tatmin edici psikometrik özellikler sergilediğini kanıtlamıştır.

Adaptasyon, ölçeğin kavramsal bütünlüğünü korurken, aynı zamanda Türkiye'deki örgütlerde adalet algısının bilimsel olarak araştırılması için olanak tanıdığıdır. Ölçek, örgütsel davranış ve yönetim araştırmalarında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel adalet, psikometri, ölçek geliştirme, güvenilirlik, geçerlik, örgütsel davranış, adaptasyon.

Yazarlar

S. A. Wasti

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yabancı kaynaklı bir **örgütsel adalet** ölçeğini Türk kültürüne adapte ederek, Türkçe konuşan popülasyonlarda adalet algısının güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu adaptasyon çalışması, ölçeğin kavramsal yapısının korunup korunmadığını ve Türk çalışanlar arasında psikometrik yeterliliğini test etmeyi hedeflemiştir.

Çalışma, yalnızca tercüme ile sınırlı kalmamış, aynı zamanda ölçeğin Türkiye bağlamında yaygın olarak kullanılan diğer örgütsel değişkenlerle (örneğin, iş tatmini, örgütsel bağlılık) olan ilişkilerini inceleyerek, ölçeğin kriter ve yapı geçerliliğini desteklemeyi amaçlamıştır. Bu sayede, Türk yönetim araştırmalarına sağlam bir ölçüm aracı sunulması hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, temel olarak **örgütsel adalet** (Organizational Justice) kavramını ölçmektedir. Örgütsel adalet, çalışanların iş yerinde deneyimledikleri kararların ve muamelelerin adilliği algısını kapsar. Bu algı genellikle dağıtım (sonuçların adilliği), işlemsel (süreçlerin adilliği) ve etkileşimsel (kişiler arasındaki muamelenin adilliği) alt boyutları içerir.

Ölçeğin faktör yapısı, bu temel adalet boyutlarının Türk örneğinde nasıl ayrıştığını veya genel bir örgütsel adalet algısı olarak birleştirilmesini belirlemek için analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, ölçeğin örgütsel adalet kavramının çok boyutlu yapısını başarıyla bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin **geçerlik** (*Validity*) çalışmaları, yapısal ve kriter geçerliliğini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, ölçek puanlarının teorik olarak ilişkili olması beklenen diğer örgütsel değişkenlerle arasındaki korelasyon katsayıları incelenmiştir.

Değişkenler arasındaki bu korelasyon analizleri, ölçeğin Türk kültüründeki geçerliliğinin tatmin edici düzeyde olduğunu kanıtlamıştır. Ölçek, ölçmeyi amaçladığı yapıyı doğru bir şekilde temsil ettiğini ve teorik beklentilerle uyumlu ilişkiler sergilediğini göstermiştir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik (*Reliability*) analizleri, ölçeğin içsel tutarlılığını ve zamana karşı kararlılığını test etmeye odaklanmıştır. Kaynakta belirtildiği gibi, ölçeğin içsel tutarlılığı (genellikle Cronbach Alfa katsayısı ile) incelenmiş ve tatmin edici sonuçlar elde edilmiştir.

Ayrıca, ölçeğin faktör yapısının tutarlılığı da güvenirlilik kapsamında değerlendirilmiştir. İçsel tutarlılığının yüksek olması, ölçek maddelerinin aynı temel yapıyı homojen bir şekilde ölçtüğünü ve dolayısıyla elde edilen ölçümlerin kararlı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısının Türkçe örnekte incelenmesi, adaptasyon sürecinin kritik bir aşamasını oluşturmuştur. Yapılan Faktör Analizi, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe tercümede korunup korunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Analizler, ölçeğin temel örgütsel adalet bileşenlerini ayrıştıran mantıklı ve teorik olarak desteklenen bir faktör yapısına sahip olduğunu göstermiştir. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin Türkçede kullanım için güçlü bir psikometrik dayanak sağlamaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Uyarlama, Güvenirlilik ve Geçerlik Analizi)

Format: Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir, ancak psikometrik ölçeklerde sıklıkla 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme kullanılır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Örgütsel bağlamda çalışan yetkin bireyler.

Age Group: Yetkinler

Population Details: Türkiye'de farklı sektörlerde görev yapan çalışanlar üzerinde sınımlanmıştır.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Organizasyon, adalet algısı, psikometrik özellikler, Wasti (2001), korelasyon, içsel tutarlılık, yönetim araştırmaları.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin adaptasyon ve geçerlik çalışması 2001 yılında tamamlanmış ve yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında en güncel bilgiye ulaşmak için yazar S. A. Wasti'ye veya yayıncı kuruma (Yönetim Araştırmaları Dergisi) başvurulması gerekmektedir.

Kaynaklar

Wasti, S. A. (2001). Örgütsel adalet kavramı ve tercüme bir ölçeğin Türkçe'de güvenilirlik ve geçerlik analizi. *Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 1, 33-50.

Makalenin orijinal PDF bağlantısı burada mevcuttur: research.sabanciuniv.edu

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: orgutsel-adalet-kavrami-olcegi-toad.pdf

Örgütsel Adalet Kavramı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri doğrudan metin olarak sunulmamıştır. Ölçek maddelerine ulaşmak için, yukarıda Kaynaklar bölümünde belirtilen Wasti (2001) referansına veya sunulan PDF bağlantısına başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM